

Du mister fasttelefonen – Hva gjør du i stedet?

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 24.02.2022

Telenor tilbyr deg en «Mobil Hjemmetelefon» som erstatning nå når kobbernettet legges ned. Det er ikke et brukbart alternativ. Det fins langt bedre løsninger. Foto: Telenor, mikrobølger tilføyd.

Tekst: Sissel Halmøy

Nesten alle som har fasttelefon i dag, har fått brev fra Telenor, med dato for når den gamle fasttelefonen blir død. Telenor har fått lov til å legge ned kobbernettet – som det tok over 100 år å bygge opp. Nå er det bredbånd og trådløst som gjelder. Det skaper flere problemer. Har du trygghetsalarm, eller annen alarm knyttet til den gamle telefonlinja, må du fikse problemene selv. Det som har virket i alle år, må nå ordnes på en annen måte, noe som overlates til den enkelte. Det er også den enkelte som må betale for nye løsninger som følger av Telenors beslutning.

I brevet har Telenor forslag til hvordan man kan få en ny "fasttelefon". Her får du bedre løsninger.

Telenors brev til kundene finner du [HER](#), om du ikke har fått det. De som er tilknyttet Telenors bredbåndsnett, kan få installert fasttelefonen over Internett, såkalt IP-telefoni. Da kan du beholde din gamle fasttelefon og kople deg på ruterens din med en ekstra boks. Telenor nevner ikke at IP-telefoni kan du få fra flere andre leverandører også, uansett om det er Telenor eller andre som leverer bredbåndet til deg. Se mer under.

Internett-telefoni er avhengig av at nettforbindelsen fungerer og at du har strøm. Det gamle telefonsystemet har ikke det problemet. Sikkerhetsmessig er IP-telefoni derfor en dårligere løsning.

For dem som ikke har bredbånd fra Telenor, tilbyr Telenor en løsning jeg vil fraråde alle: Det er en mobiltelefon som er så stor og klumpete at du ikke får den i lomma. Den er formet som en tradisjonell fasttelefon, men med mobiltelefoni ombord, og en antenne som stråler rundt i alle retninger, like ved der du sitter.

Telenor kaller ikke dette en mobiltelefon, men «Mobil Hjemmetelefon», og for «fasttelefon levert over mobilnettet». Dette er selvsagt rent markedsføringspråk for at det skal føles trygt og godt.

Kanskje regner de med at folk ikke forstår at det er en mobiltelefon når de vrir og vrenger sånn på beskrivelsen?

Her er noen problematiske sider ved denne erstatningsløsningen som Telenor tilbyr:

1. Den "fasttelefonen" de tilbyr, har en 20 cm lang antenne. Det er altså en mobiltelefon som avgir stråling. Skal gamle, sengeliggende ha denne stående på nattbordet 24/7? Det står ingen steder at den avgir helseskadelig stråling, ingen advarsler slik man tross alt finner i bruksanvisningen til mobiltelefonene (vel og merke dersom man leter godt). Man advares jo mot å ha mobiltelefonen på soverommet fordi strålingen forstyrrer søvnen.
2. En fasttelefon sitter man alltid i nærheten av, ikke mer enn 1 meter unna. Og mange snakker lenge. Mye lengre enn i mobilen. Vi er vant til at fasttelefonen er et felles kontaktpunkt i hjemmet, og at den er til fri bruk for alle i familien, også de yngste som ikke har egen mobiltelefon. Forskingen har vært entydig i mange år om at også slik stråling som fra mobiltelefoner øker risikoen for helseskader. En «mobil hjemmetelefon» er derfor ingen løsning.
3. Den nye telefonen som Telenor tilbyr, har små knapper med små tall. Har Telenor glemt sin særlige forpliktelse til universell utforming som dominerende markedsaktør? Ikke alle klarer å treffe de knappene de trenger å treffe, og ikke alle klarer å se hvilke tall som står på knappene.
4. For å få «mobil hjemmetelefon» må man kjøpe et nytt apparat, få et nytt telefonnummer og et abonnement som koster kr 229 per måned. Det står IKKE at dersom man har et mobilabonnement, kan man ha et tvillingkort i den nye «fasttelefonen». Mange vil gjøre som Telenor skriver – skaffe seg en slik «fasttelefon» og få et mobilnummer til, og en kostnad på kr 229 per måned, som ganske enkelt er helt unødig.

Telenors markedsføringsfolk har nok vært litt for kreative. Kreasjonen «mobil hjemmetelefon» er åpenbart et ledd i en strategi for å holde på kundene i en tid da internett tar over telefonien, og Telenor ikke har kontroll over bredbåndsmarkedet. Kanskje er det derfor at det underslås vesentlig informasjon – både om stråling og om unødige kostnader?

Hvorfor kan ikke alle fortsette å bruke de gamle fasttelefonene? Mange har apparater med store knapper, tydelige tall og uten antenne som stråler? For det finnes slike løsninger. Nei, Telenor opplyser nemlig at de er utsolgt på koblingen man trenger mellom ruterene og de gamle apparatene. Kunne man ikke i det minste forventet at Telenor ventet med å legge ned kobbernettet til de kunne levere slike koblinger?

Det som også forundrer, er at kobbernettet er et ekte «redundant» nett (helt uavhengig av strøm og internett) som er utbygd over hele landet og som er den eneste kommunikasjonen som fungerer når strømmen har vært borte noen timer. Når batterier er tomme for strøm, det være seg mobiltelefonene eller mobilmastene, sitter folk igjen uten kontakt. Med tanke på sikkerhet og beredskap – er dette lurt? I Sårbarhetsutvalgets utredning for noen år siden pekte man nettopp på at slike omlegginger til felles og mindre redundant infrastruktur gjør samfunnet betydelig mer utsatt for stor svikt.

Kobbernettet ble forresten bygd ut for skattebetalernes penger. Er det da virkelig greit at et statlig eid selskap (private aksjonærer eier 22,3% av aksjene) legger det ned, når det nettopp er en så mye sikrere løsning ved eventuelle kriser der strømmen forsvinner? Det er også urimelig at Telenor, et selskap der staten eier majoriteten av aksjene, skal ha anledning til å forvalte deler av vår nasjonale infrastruktur basert på bedriftsøkonomiske prinsipper.

Men for deg som nå mister kobbernettet, er det de praktiske løsningene som teller:

Det finnes andre løsninger enn Telenors – både fast og mobilt

Internett-telefoni over din faste bredbåndsforbindelse får du fra flere, for eksempel fra Telio (<https://www.telio.no/privat/>). Da kan du bruke ditt fasttelefonapparat du har fra før. Du kan til og med ta det med til hvor du vil (Spania?), plugge kabelen i en ruter, og ringe og bli ringt til som hjemmefra. Dette kan være litt tungvint å få i gang, men så virker det stabilt, så lenge du har internett og strøm.

Om man vil ha en slik løsning, men som er basert på mobilt bredbånd ut og inn til huset, f.eks. på en hytte eller der du ikke har fiber eller kablet bredbånd, går det an å få til en løsning med internett-telefoni og en antenne utenfor huset i stedet for rett der du sitter, som Telenor viser på bildet. Slike langt bedre løsninger er f.eks. beskrevet [HER](#). Mobilt bredbånd er det flere som leverer.

Men husk at den utvendige antenne bør være en *retningsantenne*, og ikke rundtstrålende. Vær også klar over at for fugle- og insektlivet er slike løsninger ikke noe sjakktrekk.

Er du rask før linja blir nedlagt, får du beholde ditt gamle fasttelefonnummer på din internett-telefon.

Sissel Halmøy, den 24. februar 2022